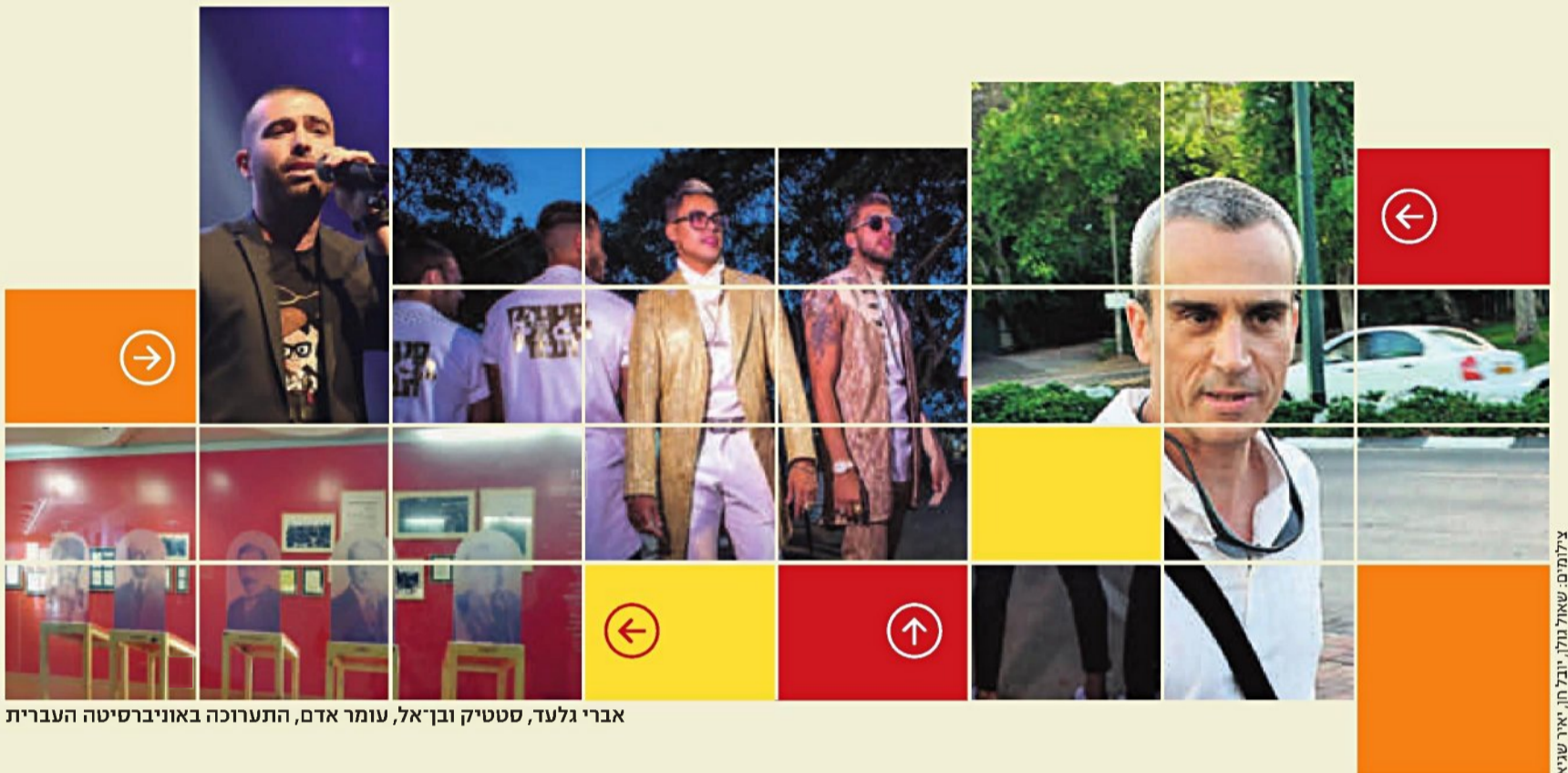

* סיון רהב־מאיר *

פרשות השבוע

אברי גלעד, סטטיק ובן־אל, עומר אדם, התערוכה באוניברסיטה העברית

צילומים: שאול מזון, יובל חן, יאיר שניא

ילדות נשכחת

4 עשרות תגובות קיבלתי על הטור שפורסם כאן בשבוע שעבר, שעסק בסבא־דבא שלי ובהקמת גבעת עדה והמושבות הראשונות. קוראים רבים כתבו לי שאנחנו עומדים על כתפי ענקים. שהדברים האלה חסרים מאוד היום.

התחושה היא שבדור המייסדים הייתה אמונה פשוטה בצדקת הדרך, גם בימין וגם בשמאל. היחס לכל המפעל שאנחנו בונים פה היה אחר, כי השיבה שלנו לכאן לא נתפסה כמשהו מובן מאליה. לכן ממילא העיסוק היה בעיקר ולא בטפל, בבנייה ולא בהרס.

בביקור בימים אלה באוניברסיטה העברית קיבלתי עוד הוכחה לכך. בתערוכה היסטורית שמוצגת שם בכניסה, מופיעים טקסטים מרתקים מימי הקמת המקום, ב־1925. לצד פרצופיהם של המייסדים, מופיע למשל המנון האוניברסיטה. הנה קטע מתוכו: "על הר צופים מגדל אור, ונשקף הוא ברום, אל נוגהו נכסף דור ודור, התפלל אליו דום".

בבית נוסף נכתב: "למול המדבר, מול הים, לנוכח הר נבו, בית מקדש הוד יתנוסס שם, המדע ינווה בו".

המייסדים כתבו גם מגילת יסוד חגיגית שנחתמה אז. כדאי לקרוא אותה ולהתרשם. זו הייתה הרוח, אלה היו התחושות האוטנטיות שלהם, זו הייתה השפה: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו ליום הזה, יום רביעי בשבת בחמישה עשר לחודש החמישי לחודש מנחם-אב בשנת 5678 לבריאת העולם, שנת 1849 לחורבן בית מקדשנו השני, השנה ה-21 לכניסה הראשונה שאסף הדוקטור בנימין זאב בן יעקב הרצל את הציונים... ביום הזה הונחה אבן הפינה הזאת לבניין האוניברסיטה העברית הראשונה בירושלים, ובאנו על החתום".

ייתכן שמרצה שהיה מכתוב היום נוסח כזה לסטודנטים, היה זוכה באותו ערב לכתבה נזעמת במהדורת החדשות. ■

sivanrahavmeir@gmail.com
הכותבת היא עיתונאית חברת החדשות

ההמומים. אחד מהם הודה בכנות שלצד אשמתו של ריינהורן, הוא חש כישלון שהבנות נסחפו כך.

ואז קיבלתי מייל מריבי בן־נון, מרצה בכירה במכללה האקדמית הרסה ירושלים, ששמעה את החדשות וניסחה לדעתי את התחושות של הורים רבים: "צריך לקרוא לילד בשמו, כלומר לילדה בשמה. זה לא נקודתי, זו תרבות. מי היא החברה החולה הזאת שבקרבה נמצאות מאות רבות של ילדות שבהבנה שלהן, דוגמנות זו השאיפה הכי נעלה? ילדות שמבינות שהדרך אל המטרה הנשגבת הזו עוברת בחשיפה, בויתור על פרטיותן? מי החברה שמעוותת ככה לילדותיה את המוסר, את החיים? איני מצפה מהן לשיקול דעת. הן ילדות תמימות. ואיני מדברת כרגע על הפוגע. אני לא רוצה להפחית כהוא זה מאשמתו. אני רק שואלת מאיפה הן קלטו את המסר הזה. הרי לא הפוגע שיכנע אותן שחשיפה אינטימית כזאת היא טובה ומכובדת. הן כבר חשבו כך קודם. הן כבר קלטו זאת מהתרבות הסובבת. מהפרסומות, מהריאליטי, מהשירים, מהאווירה, מכל הכוכבים והסלבריטאים, מערוץ הילדים, מאיתנו. מי לוקח אחריות על התוצאה התרבותית המבישה הזו?"

3 ואז, ביום שלישי השבוע פורסם מצעד השירים המושמעים ביותר. כן, כן, אותו פרח שרוצים לקטוף נמצא במקום הראשון. השיר הזה, "שני משוגעים", של עומר אדם הושמע הכי הרבה השנה. בשנה שעברה זה היה "זהב" של סטטיק ובן־אל, עם הקביעות "אין מצב אני יוצא מפה לבד", "את מוזמנת לקפה אבל אפשר גם בלי" או "עוד כוס עליי, עוד שתיים אולי".

בשנה שבה העולם לא הפסיק לדבר על כבוד ועל גבולות, להוקיע מטרידנים, לדבר על שינוי כללי המשחק – פס הקול המוזיקלי המשיך להחפיץ, להטריד, להעליב. והרי התרבות והבידור הסוּסֵם משרד החינוך האמיתי. עוד מעט מתחילה תשע"ט. מה יהיה שיר השנה שלה? זה תלוי בנו.

1 אברי גלעד פירסם לפני כשבועיים טקסט אישי נוקב. הוא סיפר על סרטון חמוד מהקייטנה של בנותיו, שבו כל הבנות שרות יחד את שירו של עומר אדם: "ואת היית יפה כמו פרח שאסור היה לקטוף, רצייתי רק לקטוף אותך, רצייתי לקטוף".

הילדות החמודות בנות ארבע, ההורים התמוגגו, ואברי התחלחל: "את לא צמח שקוטפים. לקטוף זה אקט אלים. לקטוף זה לא להכיר אותך, להתחבב עלייך, לחבב אותך, לנהוג כך בעדינות ובכבוד, להקשיב, להכיר באנושיות שלך. זה שטקסטים כאלה עדיין מתקיימים בעידן ה־MeToo זה עניין מפליא ביותר. כל נגיעה של גבר באישה מחורבת עולמות ופותחת מהדרות, אבל טקסט מגונה שכזה חי לו בשלום במרחב הציבורי בישראל, ואין פוצה פה ומצפצפת. כל עוד השיח הזה לא משתנה, כל המהפכה הפמיניסטית לא שווה כלום. ילדים וילדות גדלים על המסרים המפחידים האלה, והם יגדלו מקולקלים. במקום לשמוע שירים תמימים על קיץ וים וכלב שהלך לאיבוד, הם מתרגלים פגיעה מינית בגיל שש".

2 ואכן, לא ברור איך מחליטים ממה להזדעזע אצלנו, מה עולה לראש סדר היום, ועל מה אפשר לעבור בשתיקה. הנה, במקרה כזה שדולת הנשים לא מוחה, אף חבר כנסת לא מוציא ציוץ זועם, ואף תחקירן לא מצלצל לכותב המילים. אין שום שיימינג נגד זמר שמוציא שיר כזה, אפילו להפך.

כמה ימים אחר כך התפוצצה פרשת הפרופיליה בהרצליה. על פי החשד, מאמן הכדוריד בנו ריינהורן פגע ב־140 בנות (והמספר הזה ממשיך לעלות לצערנו, כי עדויות חדשות מגיעות למטרה). הוא הציג את עצמו כסוכן דוגמניות, והן התלהבו. העבירו את המספר מאחת לשנייה, נענו לחיזורים, שלחו תמונות אינטימיות, התכתבו לתוך הלילה. בחלקן לכאורה הוא גם פגע פיזית. בסיקור הפרשה נשאלו לכאורה כל השאלות הרלוונטיות על המקרה הספציפי, אבל שאלות העומק לא עלו. ניסיתי לדבר על כך עם חלק מההורים

הסטטוס היהודי: "פרשת השבוע מתחילה במילים 'כי תצא למלחמה על אויבך'. קוראים אותה בחודש אלול, חודש התיקון, כדי להזכיר לנו לצאת למלחמה על האויבים שלנו – האדישות, העצלנות, האנוכיות, הבורות, השגרה. בזמן חשבון הנפש השנתי האדם צריך לבדוק מי הם אויביו, וכיצד לנצחם" (הרבי מלובביץ')